

Vägledning till kommuner om underlag inför Länsstyrelsens yttrande inför anmälan enligt 7 b § förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl.

Bakgrund

Innan en kommun gör en anmälan till Migrationsverket ska kommunen inhämta ett yttrande från länsstyrelsen över den eller de delar av kommunen som kommunen avser att anmäla. Om länsstyrelsen anser att det står klart att det inte är motiverat att en viss del av kommunen anmäls ska länsstyrelsen i yttrandet göra en invändning om detta. En anmälan till Migrationsverket får inte avse en sådan del av kommunen som omfattas av en invändning. Länsstyrelsens yttrande ska bifogas anmälan.

Länsstyrelserna ska stödja kommunerna till välgrundade bedömningar och har ett gemensamt ansvar att se till att bedömningarna blir likvärdiga runt om i landet. Länsstyrelsernas samverkan och stöd till kommunerna ska leda till att inga omotiverade skillnader görs i landet.

Denna vägledning har tagits fram som ett stöd inför kommunens urval av områden att anmäla till Migrationsverket. Utgångspunkterna är att kommunen har bäst kännedom om vilket eller vilka områden som omfattas av regleringen samt att länsstyrelsen och kommunen har en samsyn kring vilka områden som anmäls. En tidig och löpande dialog innan anmälan görs är därför viktig.

Faktorer vid bedömning

Syftet med bestämmelserna är att asylsökande ska välja att bo i områden där det finns förutsättningar för socialt hållbart mottagande. Begränsningen av rätten till dagarsättning vid eget boende bör därför inte omfatta fler områden än vad som är nödvändigt.

Restriktivitet vid urvalet av områden ska därför iakttas.

I förordningen preciseras vilka faktorer som särskilt ska beaktas i syfte att underlätta och likrikta kommuners och länsstyrelser bedömningar av om det är motiverat att anmäla ett område. Vid bedömningen ska de sociala och ekonomiska förhållandena i kommundelen beaktas och särskilt

- graden av arbetslöshet
- graden av sysselsättning
- andelen mottagare av försörjningsstöd
- skolresultaten
- utbildningsnivån
- valdeltagandet

Länsstyrelserna

Därutöver kan det i lokala fall finnas andra sociala och ekonomiska förhållanden som i det enskilda fallet bör beaktas. För att faktorerna i ett område ska vara relevanta vid bedömningen bör det krävas att svårigheterna eller utmaningarna inte endast är begränsade utan av viss styrka och att förhållandena i området därför avviker från andra jämförbara områden.

Underlag som länsstyrelsen behöver inför sitt yttrande

Remissen från kommunen bör innehålla:

- En lista över de DeSO-områden som kommunen avser att anmäla
- Underlag med analys av de sociala och ekonomiska förhållandena i respektive kommunedel, inklusive
 - hur kommunen för respektive kommunedel (DeSO) särskilt har beaktat graden av arbetslöshet, sysselsättningsgraden, andelen mottagare av försörjningsstöd, skolresultaten, utbildningsnivån och valdeltagandet
 - om kommunen har beaktat andra sociala och ekonomiska förhållanden, i så fall vilka
 - utförlig motivering till varför områdena valts
- Övrigt relevant underlag, exempelvis tjänsteskrivelser

Det kan finnas svårigheter att göra bedömningar om områden avgränsas för mycket och görs för små. Beroende på omständigheterna i enskilda fall kan det då vara lämpligt att i bedömningarna gruppera flera mindre områden så att de motsvarar t.ex. stadsdelar eller bostadsområden¹. I dessa fall bör det framgå av underlagen vilka DeSO som grupperingen omfattar och vilka omständigheter som har föranlett grupperingen.

Delegationen mot segregation kan ge stöd i kommunens framtagande av underlag. Kontaktperson på Delmos är Ulrika Pudas, ulrika.pudas@delmos.se.

Områden med socioekonomiska utmaningar

I regeringens strategi mot segregation beskrivs ”områden med socioekonomiska utmaningar” som områden som i jämförelse med riksgenomsnittet i Sverige karaktäriseras av bland annat hög arbetslöshet och långtidsarbetslöshet, låg sysselsättning, hög andel personer med försörjningsstöd, bristande skolresultat och lågt valdeltagande. Ofta är andelen barn och unga högre än i andra områden. Det är långt ifrån alla personer som bor i områden med socioekonomiska utmaningar som är socioekonomiskt utsatta.²

DeSO

Ett [demografiskt statistikområde, DeSO](#), är en regional indelning i små geografiska områden som följer läns- och kommungränserna, inrättad av Statistiska centralbyrån (SCB). Indelningen tar hänsyn till de geografiska förutsättningarna så att gränserna, i möjligaste mån, följer exempelvis gator, vattendrag och järnvägar. Byggstenar som använts för att skapa DeSO är tätorter och valdistrikt.

¹ Läs mer i promemoria *Ett ändrat förfarande att anmäla områden som omfattas av begränsningen av rätten till dagersättning vid eget boende*, sid 8

² Delmos: Ett nationellt system för uppföljning av segregation, sid 8 <https://www.delmos.se/kunskap/statistik-och-uppfoljning/>

Länsstyrelserna

I 2 § Migrationsverkets [föreskrift om förteckning över kommundelar som ska anses ha sociala och ekonomiska utmaningar](#) står: När en kommun med stöd av 7 b § förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. till Migrationsverket anmäler en eller flera delar av kommunen som ska anses ha sociala och ekonomiska utmaningar, ska kommunen i anmälan ange vilket eller vilka DeSO inom kommunen som anmälan avser. Ett DeSO anges i anmälan genom dess unika kod.

En sådan del av en kommun som ska anses ha sociala och ekonomiska utmaningar i den mening som avses i 10 a § första stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ska vara avgränsad till och motsvaras av ett DeSO. Den aktuella förteckningen över kommundelar som idag är anmälda finns på [Migrationsverkets hemsida](#).

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 7 b § [förordningen \(1994:361\) om mottagande av asylsökande m.fl.](#) får de kommuner som anges i bilaga 1 till förordningen (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden anmäla till Migrationsverket att en eller flera delar av kommunen ska anges i den förteckning som avses i 7 c. Vid bedömningen av om det är motiverat att anmäla en del av kommunen ska de sociala och ekonomiska förhållanden i kommundelen beaktas och särskilt graden av arbetslöshet, sysselsättningsgraden, andelen mottagare av försörjningsstöd, skolresultaten, utbildningsnivån och valdeltagandet.

Innan en kommun gör en anmälan ska kommunen inhämta ett yttrande från länsstyrelsen över den eller de delar av kommunen som kommunen avser att anmäla. Om länsstyrelsen anser att det står klart att det inte är motiverat att en viss del av kommunen anmäls, ska länsstyrelsen i yttrandet göra en invändning om detta. En anmälan får inte avse en sådan del av kommunen som omfattas av en invändning. Länsstyrelsens yttrande ska bifogas anmälan.

En anmälan ska gälla tills vidare. Dock ska en anmälan som har gjorts till Migrationsverket före den 15 augusti 2020 upphöra att gälla den 1 januari 2021. Om en kommun som har gjort en anmälan inte längre anges i bilaga 1 till förordningen om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden, ska anmälan anses återkallad.

Enligt 7 c § samma förordning ska Migrationsverket hålla en förteckning tillgänglig över de delar av kommuner som är anmälda enligt 7 b §. Förteckningen ska uppdateras så snart det finns behov, dock senast två veckor efter det att en anmälan har gjorts eller återkallats. De delar av förteckningen som ändras vid en uppdatering ska börja gälla

1. omedelbart, om ändringen medför att en del av en kommun tas bort från förteckningen, eller
2. från det årsskifte som inträffar närmast efter två månader från uppdateringen, om ändringen medför att en del av en kommun läggs till i förteckningen. I förteckningen ska det för varje del av en kommun anges från och med vilket datum som förteckningen gäller.

Enligt paragraf, 11 a §, i samma förordning får inte länsstyrelsens ställningstagande i ett yttrande enligt 7 b § andra stycket överklagas.

Enligt 10 a § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. har en asylsökande inte rätt till dagersättning enligt 17 § eller särskilt bidrag enligt 18 § om han eller hon på egen hand ordnar bostad och bostaden ligger i en del av en kommun som vid inflyttningen och under den tid utlänningen bor i den anses ha sociala och ekonomiska utmaningar enligt föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket. Detta gäller dock inte om det är uppenbart oskäligt att utlänningen inte får rätt till sådant bistånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka delar av en kommun som ska anses ha sociala och ekonomiska utmaningar och om möjligheten för en kommun med sådana kommundelar att i ett anmälningsförfarande ange vilka av kommundelarna som ska omfattas av första stycket.